

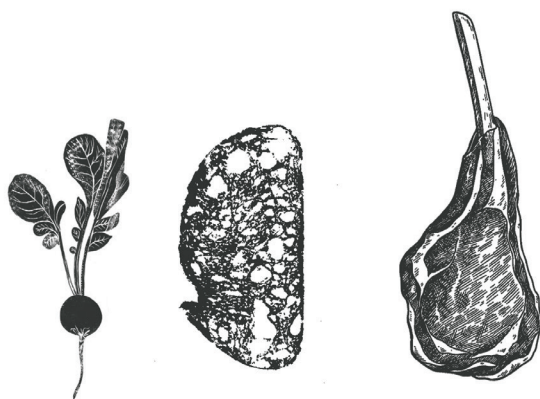
RESUME
PUBLIKATION

LOKALE FØDEVARER

FRA REGION SJÆLLAND TIL ØSTDANMARK

- FORTID, NUTID & FREMTID

EXECUTIVE SUMMARY

LOKALE FØDEVARER

FRA REGION SJÆLLAND TIL ØSTDANMARK

- FORTID, NUTID & FREMTID

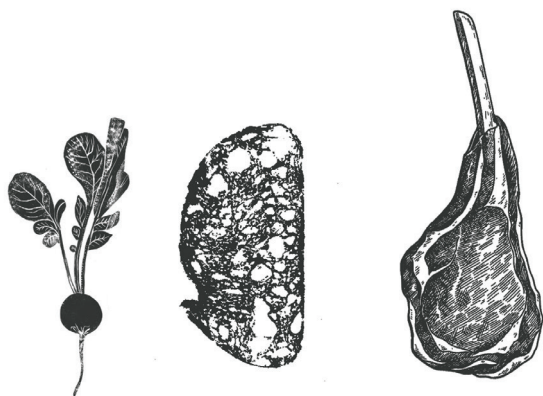
Dette executive summary er udarbejdet som et samlet strategisk styrings- og beslutningsgrundlag for embedsværket i stat, region og kommune samt for brancheorganisationer og politiske organisationer.

Dokumentet bygger på mere end 15 års sammenhængende praksiserfaring med udvikling af lokale og regionale fødevarer-systemer og kombinerer praksisnære observationer med et strategisk, analytisk og akademisk perspektiv.

Executive summary kan anvendes som:

- fælles referenceramme i strategisk planlægning
- beslutningsgrundlag for direktioner og politiske udvalg
- policy-understøttende dokument i statslige og regionale sammenhænge
- rammesættende analyse for langsigtede investeringer og strukturelle indsatser

Dokumentet skal læses systemisk. Fortid, nutid og fremtid forstås som indbyrdes forbundne udviklingslag, hvor nutidens situation er resultatet af akkumulerede strukturelle valg, og hvor fremtidens muligheder forudsætter langsigtede politiske og administrative beslutninger.

LOKALE FØDEVARER

FRA REGION SJÆLLAND TIL ØSTDANMARK

- FORTID, NUTID & FREMTID

1. FORTIDEN - MERE END 15 ÅRS PRAKSISERFARING SOM STRATEGISK VIDENSGRUNDLAG

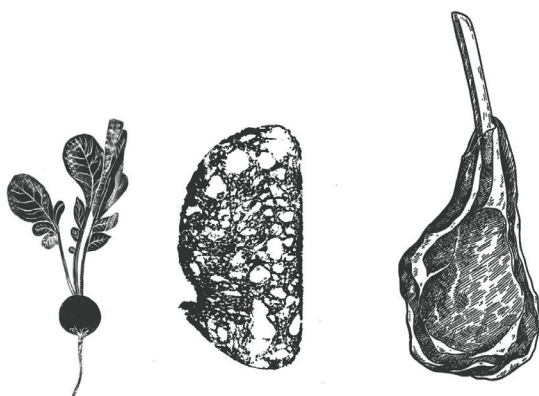
Region Sjællands arbejde med lokale fødevarer siden ca. 2010 udgør et af de mest omfattende praksiseksempler i Danmark på systematisk udvikling af lokale fødevarer-systemer.

Erfaringerne er opbygget gennem samarbejde med producenter, kommuner, offentlige og private køkkener, gastronomi, detailhandel, turismeaktører og brancheorganisationer.

Den centrale erkendelse er, at udviklingen ikke begrænses af manglende vilje, men af strukturelle barrierer:

- manglende forarbejdningskapacitet
- uegnede logistiksystemer
- ufleksible indkøbs- og udbudsmodeller
- fragmenteret organisering og projektlogik

Erfaringerne peger entydigt på behovet for et systemisk skifte frem for flere enkeltstående projekter.

LOKALE FØDEVARER

FRA REGION SJÆLLAND TIL ØSTDANMARK

- FORTID, NUTID & FREMTID

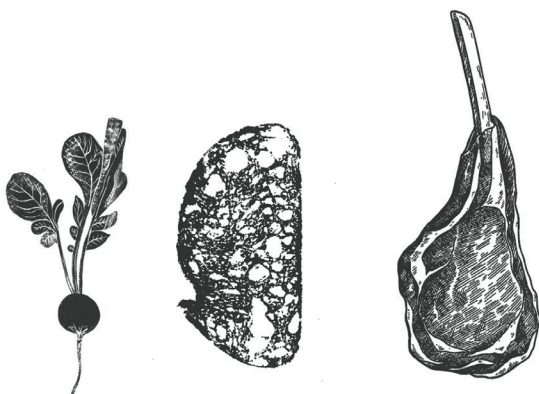
2. NUTIDEN - ET RIGT, MEN STRUKTURELT UNDERUDNYTTET FØDEVARESYSTEM

Efterspørgslen efter lokale fødevarer er høj i alle væsentlige markeder: offentlige køkkener, private kantiner, restauranter, detailhandel, direkte salg og turisme.

Udbuddet er præget af høj kvalitet, men lav stabilitet. Særligt forarbejdning fremstår som den mest kritiske flaskehals på tværs af alle råvaregrupper.

Logistik- og grossistsystemer er fortsat designet til industriel volumenproduktion og understøtter ikke småskala, sæsonvariation og geografisk spredning.

Resultatet er et fødevaresystem med stort potentiale, men lav funktionalitet.

JESPER ZEHLUND
LOCAL FOOD MIND

LFDK

LOKALE FØDEVARER

FRA REGION SJÆLLAND TIL ØSTDANMARK

- FORTID, NUTID & FREMTID

3. KOMMUNER OG REGIONER - FRA PROJEKTER TIL SYSTEMOPERATØRER

Kommuner fungerer samtidigt som myndighed, storindkøber, udviklingspartner og facilitator for lokale erhverv og fællesskaber.

Kun få kommuner arbejder med helhedsorienterede fødevarestrategier. De fleste indsatser er projektbase-rede og personafhængige.

Region Østdanmark skaber et nyt strategisk mulighedsrum, hvor investeringer i forarbejdning, logistik, kompetencer og markedsadgang kan sammentænkes i et langsigtet styringsperspektiv.

4. FREMTIDEN - BEHOVET FOR ET PARALLELT FØDEVARESYSTEM

Danmark har behov for et parallelt fødevaresystem som supplement til det industrielle fødevareerhverv.

Det parallelle system skal:

- understøtte små og mellemstore producenter
- muliggøre lokal forarbejdning og værdiskabelse
- skabe stabile markeder
- bidrage til innovation, diversitet og regional identitet

Som centralt organisatorisk greb anbefales etableringen af en National Enhed for Lokale Fødevaresystemer (NELF), med Region Østdanmark som pilotområde.

REGION
SJÆLLAND

- vi er til for dig

LOKALE FØDEVARER

FRA REGION SJÆLLAND TIL ØSTDANMARK

- FORTID, NUTID & FREMTID

5. TVÆRGÅENDE SAMFUNDSMÆSSIGE KOBLINGER

Lokale fødevarer bør forstås som samfundsinfrastruktur med direkte kobling til:

- plan- og arealanvendelse
- erhverv og beskæftigelse
- klima og natur
- sundhed og velfærd
- beredskab og forsyningssikkerhed

6. SAMLET STRATEGISK HANDLEOPGAVE

Den politiske og administrative handleopgave kan sammenfattes i fire langsigtede greb:

1. Etablering af fælles regional og national governance-struktur
2. Langsigtet finansiering og institutionel forankring
3. Systematisk kapacitetsopbygning i hele værdikæden
4. Integration af lokale fødevarer i centrale politik- og styringsområder

STRATEGISK KONKLUSION

Lokale fødevarer er ikke et nicheanliggende, men et strukturelt udviklingsfelt.

Erfaringerne fra mere end 15 års praksis viser, at potentialet er veldokumenteret, men at realisering kræver et skifte fra projektlogik til systemisk og langsigtet styring.

Region Østdanmark rummer for første gang den skala, der gør dette skifte muligt.

